

Posudek vedoucí práce

Autorka: Markéta Šilhanová

Název: Přehledová studie výzkumů sebepojetí dětí a dospívajících v České republice

Praha 2024, Fakulta humanitních studií UK

Vedoucí práce: Iva Poláčková Šolcová

Autorka předkládá práci na velmi aktuální a málo referované téma sebepojetí u dětí a dospívajících. Cílem autorky bylo analyzovat sebepojetí dětí a dospívajících a napříč studii identifikovat faktory, které jej ovlivňují. Teoretická část sestává z teoretického vymezení sebepojetí a dalších vztahujících se pojmů, z kapitoly věnované vývoji já a kapitoly zaměřené na metodologii výzkumu sebepojetí. Autorka se dále soustředí na období dospívání s ohledem na vývoj sebepojetí. Teoretická část se opírá převážně o sekundární literaturu a je škoda, že se autorka neopírá o recentní zahraniční literaturu, práce se sekundární literaturou není pro bakalářskou práci neobvyklá, ale autorka se měla pokusit získat informace a koncepty i v primárních recentních zdrojích. Zdá se mi, jakoby autorka na začátku špatně zauvažovala, že když jde o ČR, musí čerpat jen z českých zdrojů, což je samozřejmě nesprávná úvaha.

Praktická část práce má podobu systematického přehledu dosavadního výzkumu v této oblasti. Bylo zajištěno celkem 17 studií, jež splňovaly kritéria, která si autorka definovala. Metodologie selekce článků je dobře popsána a srozumitelná. Autorka zvolila perspektivu používaných psychodiagnostických nástrojů, což je zajímavé a následně se je pokusila interpretovat s cílem získat konzistentní přehled, jak žáci a studenti vnímají sami sebe. Tady podle mě autorce splynulo systematické review s metaanalýzou, což následně způsobí poněkud chaos v této přehledové studii.

Výsledky výzkumů ukazují, že k sebepojetí u dětí a dospívajících je přístupován dotazníkově za použití tří typů dotazníků. Dále autorka na základě metasondy výsledků empirických studií uvádí, že se úroveň sebepojetí pohybuje převážně na průměrné úrovni a mezi nejvýznamnější faktory ovlivňující sebepojetí lze zařadit školní prostředí, hodnocení učitelů či přijetí jedince vrstevníky. Trochu problematicky autorka v diskusi a závěru již na dané studie neodkazuje a vytváří vlastní studii, což není nejšťastnější.

Celkově autorka zpracovala velmi konceptuálně divoké téma, našla si studie, udělala přehledovou studii a pokusila se, asi ne příliš standardně ale za to originálně, o jakousi metasondu do výsledků dat publikovaných nebo obhájených studií. I když analýza výsledků a snaha je spojit nebyla úplně nejlepší nápad, vlastně se mi práce celkem líbila, protože jsem se dozvěděla odpovědi na otázky, které si autorka kladla. Různé chyby v interpretaci přisuzuji horlivosti „aby toho bylo hodně“ a „něco vyšlo“ a neochotě spokojit se s přehledem studií.

Práci hodnotím s ohledem na bakalářský kvalifikační stupeň jako velmi dobrou a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 18.8.2024

Iva Poláčková Šolcová